

Jaarverslag 2021

Stichting Humanistische Uitvaartbegeleiding

Jaarverslag 2021

Voorwoord voorzitter

Hoewel 2021 nog steeds in het teken van Corona stond, is gebleken dat de sprekers toch hun weg weten te vinden naar het verzorgen van uitvaarten. Het aantal uitvaarten is daardoor niet verminderd, zoals verwacht, maar zelfs verhoogd in vergelijking met het vorig jaar.

Vanuit het bestuur heeft de mening steeds meer postgevat dat de kern van de dienstverlening zoveel als mogelijk in de regio moeten worden uitgevoerd. Deze Corona-tijd heeft bewezen dat dit erg goed werkt. Regionale verschillen zijn alleen door de regio's zelf in te schatten. Het bestuur wil dit ook tot uiting laten komen in het vaststellen van het beleid: regionale uitvoering waar nodig en landelijke uitvoering alleen wanneer nodig. Er blijven namelijk wel een aantal zaken die voor het professioneel besturen van de organisatie gelijkgetrokken moeten zijn en blijven; onderhouden van de website, de administratieve organisatie, de huisstijl en de kwaliteit van de opleiding.

Op deze plaats wil ik alle vrijwilligers danken voor hun inzet. Zonder deze inzet was het mooie resultaat van dit jaar niet mogelijk geweest.

Augustus 2022, M.N. van den Kroonenberg

Dienstverlening

In het verslagjaar 2021 zijn 1.090 uitvaarten begeleid. Ondanks alle Corona maatregelen in dit jaar konden de vrijwilligers van de Hub meer uitvaarten doen van in 2020 (940).

Het overgrote deel van ons werk speelde zich af in de aula's van de crematoria: bijna 90 %. De overige uitvaarten waren begrafenissen.

In het grootste deel van onze dienstverlening spreekt de vrijwilliger van de Hub de gehele uitvaartdienst, begeleidt met een welkomstwoord. Ook legt de Hubber verbindingen tussen onderdelen, spreekt het In Memoriam uit, het dankwoord en andere handelingen of een combinatie van deze. Alles in overleg met de naasten en de uitvaartverzorger. Soms spreekt de Hubber alleen het In Memoriam uit.

Aantallen uitvaarten 2021

Regio aantal uitvaarten	Br	DrOFI	Fr	Gr	Lb	MN en NH	ZH	ZI	Totaal
2014	13	166	520	33	242	305	97	89	1.465
2015	26	168	590	70	260	348	87	73	1.622
2016	37	178	607	96	272	343	64	80	1.677
2017	28	157	655	184	243	253	51	69	1.640
2018	33	185	552	153	192	294	46	74	1.529
2019									
2020	37	106	370	42	98	230	28	29	940
2021	28	101	455	66	191	187	42	26	1.090

Vorm

Crematies	90 %
Begravenissen	10 %

Legenda: Br =Brabant /DrOvFI = Drente Overijssel Flevoland /Fr = Friesland/ Gr = Groningen/
Lb =Limburg /NH = Noord-Holland /ZH=Zuid Holland ZI = Zeeland

In 2021 kwamen meer aanvragen binnen (1.193) dan konden worden gehonoreerd (1090). Dat is altijd heel vervelend en proberen we te voorkomen door de aanvraag neer te leggen bij een andere regio. 4 % van de aanvragen werden uitgevoerd door een andere regio.

Gesprekken-bij-leven en voorgesprekken

In gesprekken-bij-leven en voorgesprekken gaat de Hub vrijwilliger in gesprek met mensen die nog ver afstaan van hun uitvaart, maar deze al wel aandacht willen geven. Ook mensen, die terminaal ziek zijn willen soms een voorgesprek met de Hubber over hun eigen uitvaart.

Onze sprekers voerden in het afgelopen jaar 17 gesprekken-bij-leven en 12 vergelijkbare gesprekken over de wensen ten aanzien van de uitvaart.

Vrijwilligers

In het verslagjaar nam het aantal actieve sprekers met 10 % af, van 90 vrijwilligers naar 81. Aan het eind van het jaar hadden 32 vrijwilligers een dubbele functie binnen hun regio. Naast het spreken op uitvaarten, zijn ze ook actief als bestuurder, als coördinator of als intaker. Twaalf vrijwilligers stopten hun werkzaamheden voor de Hub. Het landelijk bestuur merkt de trend op dat het voor de meeste vrijwilligers niet haalbaar is om extra werkzaamheden uit te voeren, zoals projectmatige ondersteuning van beleidsuitvoering. Het bestuur zoekt naar manieren om dit op te lossen en het beleidsplan toch uitgevoerd te krijgen.

Ambassadeurschap van vrijwilligers wordt als een steeds belangrijkere taak gezien. In meerdere regio's is gebleken dat door hieraan invulling te geven, er op duidelijk meer uitvaarten wordt gesproken. Het ambassadeurschap is een onderdeel van het werk dat regionaal wordt uitgevoerd. Dit heeft vooral betrekking op het actief uitdragen van een duidelijk beeld van de diensten die de Hub kan bieden. Bij nieuwe vrijwilligers wordt vanuit de regio meteen aandacht voor ambassadeurschap gevraagd.

Opleiding

Voor het werk van spreker binnen onze stichting is altijd veel belangstelling. Aan 56 belangstellenden is een informatiepakket gezonden. Daarna volgt een intakegesprek met de intaker van de desbetreffende regio. Uiteindelijk zijn er in het verslagjaar slechts 7 cursisten toegelaten. De eisen zijn best streng. Uiteindelijk viel één cursist in de loop van de opleiding nog af en konden 6 nieuwe collega's aan het werk.

Intervisie en bijscholing

Door de coronamaatregelen van de overheid konden veel bijeenkomsten voor intervisie en bijscholing niet doorgaan. Daar waar ze wel door zijn gegaan moest rekening gehouden worden met dezelfde maatregelen. Soms werd er digitaal overleg gepleegd. De coronamaatregelen hadden ook gevolgen voor de keren dat sprekers bij elkaar een uitvaartbegeleiding konden bezoeken.

Kwaliteitsborging

In drie regio's krijgen nabestaanden een evaluatieformulier toegestuurd. Behalve een beoordeling van onze dienstverlening kunnen de nabestaanden via dit formulier ook een klacht indienen. Dat gebeurde in 2021 niet. Wel hebben de regiobesturen 5 maal op een andere wijze een klacht ontvangen en afgehandeld.

Er is intern geen gebruik gemaakt van de klachtenprocedure.

Stichtingsbestuur

Samenstelling bestuur

Aan het einde van het verslagjaar bestond het bestuur uit

Marion van den Kroonenberg	Voorzitter
Diederik van Essel	Penningmeester
Marijke Prins	Kwaliteit en opleiding

In het stichtingsbestuur zijn nog steeds vacatures voor een secretaris .

Diederik van Essel verlaat per 1 januari 2022 het bestuur. Qua ondersteuning van het bestuurswerk vallen er helaas ook gaten. Sabina Rietveld heeft onvoldoende tijd voor secretarisch werk. De financiële administratie zal door Johan Verheggen worden overgedragen aan Diederik van Essel.

Samenstelling Raad van toezicht

Aan het einde van het verslagjaar bestond de Raad van Toezicht uit:

Gezinus van Hoven	Voorzitter
Geert Oomens	Lid
Leonie Vogels	Lid

Per 1 januari 2022 verlaten Gezinus Hoven en Geert Oomens de Raad van Toezicht. Hun plaatsen worden ingenomen door Jos Schuring en Hennie Stempher. Leonie Vogels gaat als voorzitter van de Raad van Toezicht een tweede periode van drie jaren in.

Beleid

Het stichtingsbestuur stelde een strategisch plan op voor de jaren 2022 tot en met 2025. Dit plan is voorbereid door een werkgroep bestaande uit Inie Holtman, Hedzer Klarenbeek, Marjolein Akkermans begeleid door Marion van den Kroonenberg, en is een voortzetting van het strategisch plan 2017 – 2021. Openstaande acties uit het oude plan zijn verwerkt in het nieuwe plan. Missie, gezamenlijke waarden en uitgangspunten en doelen zijn niet veranderd. Gekeken is naar de huidige stand van zaken van de Hub, want de maatschappij blijft in beweging en dus ook de uitvaartwereld. Onze vrijwilligers zijn slechts bij 1,1 à 1,2 % van de jaarlijkse uitvaarten betrokken, terwijl het aantal buitenkerkelijken nog steeds toeneemt. In de praktijk is er nog steeds behoefte aan sprekers vanuit een humanistische visie. Het blijft een wens van de stichting om het spreken bij uitvaarten te doen toenemen in de komende jaren.

Zoals gezegd staan de ontwikkelingen niet stil en moeten we in ons werk daarop inspelen. De vergrijzing neemt toe; evenals de ontkerkelijking. Het taboe rond om de dood wordt minder: mensen praten er meer over. We zien dat meer nabestaanden zich in staat voelen zelf bij de uitvaart het woord te voeren. De groep mensen met geen of weinig geld voor een uitvaart neemt toe; er is meer behoefte aan maatwerk en prijzen worden vergeleken. De prijs van onze dienstverlening is scherp ten opzichte van andere aanbieders. Aan spiritualiteit blijft ondanks de ontkerkelijking behoefte bestaan. Onze sprekers leiden steeds vaker op verzoek van nabestaanden de gehele afscheidsceremonie. De behoefte aan gesprekken-bij-leven en voorgesprekken zal groeien. De bekendheid over onze dienstverlening kan zowel landelijk als regionaal beter.

Kansen voor de Hub

Er zijn kansen voor de Hub, zoals

- Meer mensen willen een toespraak die niet gebonden is aan een levensovertuiging.
- Een groeiende groep mensen wil tijdig hun levensverhaal laten optekenen.
- Wij kunnen uitvaartverzorgers ontlasten door tijd en aandacht te besteden aan nabestaanden.
- Uitvaartverzorgers worden explicieter in hun verwachtingen van onze sprekers.
- Nabestaanden willen vaker maatwerk bij een uitvaart.
- Directe en frequente contacten met uitvaartverzorgers kunnen onze naamsbekendheid vergroten.
- Onze ruime ervaring met bijzondere (moeilijke) uitvaarten.
- Nog steeds zijn veel nabestaanden zelf niet in staat te spreken bij een uitvaart.
- Onze tarieven zijn lager dan die van zzp'ers.
- Onze rijke bestuurlijke ervaring en kennis bieden kansen bij het uitbreiden van onze netwerken en het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden.
- Als HUB bieden wij een service die verder gaat dan alleen het spreken: Wij willen juist ons actief profileren als een stichting die meerdere diensten aanbiedt. Zoals het leiden van een

dienst, kiezen van rituelen en advisering over muziek. En daar is ook vraag naar. Een kans is dat wij dit veel actiever extern communiceren.

Sterke punten

In dit jaarverslag noemen we:

- De tijd en aandacht die we kunnen en willen besteden aan nabestaanden en aan onze diensten.
- Wij zetten de mens in zijn omgeving centraal en zijn niet gebonden aan een (dogmatische) levensovertuiging.
- Onze sterke intrinsieke motivatie en persoonlijke betrokkenheid.
- De kwaliteit van ons werk wordt gewaarborgd door een vakgerichte opleiding en intervisie en evaluaties.
- Onze ervaring en deskundigheid om te spreken bij zogenaamde moeilijke gevallen.
- Wij kunnen vrijwel altijd de aanvragen honoreren, omdat we landelijk en regionaal opereren en een diversiteit aan sprekers hebben.
- Het aanbieden van maatwerk.
- We zijn een niet-commerciële partij in een commerciële wereld.
- Als stichting hebben we geen winstoogmerk en daarom hebben we een gunstige prijs-kwaliteitsverhouding van onze diensten.

Verdere inhoud geven aan een professionele vrijwilligersorganisatie

Het stichtingsbestuur is verantwoordelijk voor de eenheid in beleid. De regio's zijn medeverantwoordelijk voor beleidsontwikkeling en de uitvoering van het beleid in hun regio. Zij houden daarbij rekening met de regionale en lokale omstandigheden waardoor in de praktijk een diversiteit ontstaat. Hierbij wordt ook aandacht gevraagd voor de groei en dynamiek van onze multiculturele samenleving, die vooral zichtbaar is in de Randstad. In Nederland groeit de diversiteit van mensen met een verschil in culturele achtergrond en de daarbij behorende levenswijze en rituelen. Dit ondersteunt de noodzaak voor regionale diversiteit binnen de landelijk geaccepteerde hoofdlijnen van beleid.

Voor de administratieve organisatie en financiële administratie werkt het stichtingsbestuur aan eenheid in de regionale en landelijke uitvoering. De jaarlijkse verantwoording vanuit de regio's vindt plaats in twee jaarlijkse overleggen, het penningmeesters overleg en het besturen overleg. Daarnaast werken regio's op gebied van coördinatie, administratie en scholing samen. Het scheelt in de betrokken regio's werk. Zo is het aantal penningmeesters teruggebracht en wordt coördinatie voor twee regio's door een persoon gedaan.

Andere aandachtspunten

Het stichtingsbestuur heeft drie gesprekken gevoerd met de Sesam Academie om advies te krijgen over hoe verder te gaan. De Sesam Academie stelt een rapport met adviezen op.

De invoering van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) vraagt om aanpassing van diverse regels die gelden binnen de Hub. Hier heeft het stichtingsbestuur aan gewerkt door onder andere een statutenwijziging voor te bereiden.

Dankzij de versoepeling van de coronamaatregelen medio 2021 was het mogelijk op een goede manier afscheid te nemen van Coby Molenaar, Korry Spiekstra en Anne-Greet Rootseelaar.

Financiën

Het oude uitgangspunt van 1.600 uitvaart per jaar om als stichting financieel gezond te blijven, bleek al in het eerste coronajaar niet haalbaar. Omdat in 2020 en 2021 minder kosten zijn gemaakt voor intervisie en scholing kon ook het jaar 2021 met positief resultaat worden afgesloten.

Enkele regio's waren niet in staat met het landelijk geldende tarief van € 225 per uitvaart rond te komen. Besloten is het standaardtarief los te laten en regio's de mogelijkheid te bieden met ingang van 1 januari 2022 € 250 per uitvaart in rekening te brengen.

De btw-heffing is ook aan de orde geweest. Er is advies ingewonnen bij het Humanistisch Verbond en in 2022 zal onderzocht worden of we bij de belastingdienst de btw-heffing gaan aanvechten.

Public relations

Het stichtingsbestuur is verantwoordelijk voor de website en de papieren uitingen. Sabina Rietveld is degene die dit werk uitvoert. Het blijkt door tijdgebrek soms moeilijk om alle veranderingen op tijd door te voeren op de website.

Beursdeelnames waren het achterliggende jaar niet mogelijk. Daar waar mogelijk zijn in de regio's op kleine schaal pr-activiteiten geweest. In dit verband noemen we het kennismaken met uitvaartverzorgers, onderhoud van contacten met de bekende uitvaartverzorgers, contacten met lokale pers, lezingen, nieuwjaarskaarten versturen. Hopelijk kan in 2022 meer gedaan worden aan de PR van de Hub. Vooral ook landelijke bekendheid kan beter.